Potulky po stopách *Žofie Bosniakovej*

Horné Považie Žilinského kraja
Frýdecko-Místecko Moravskoslezského kraje

* * *

Po stopách Žofie Bosniakovej

Teplička nad Váhom

- Farský kostol sv. Martina v Tepličke nad Váhom

- Renesančný kaštieľ v Tepličke nad Váhom

Hrad Strečno

- Hrad Strečno, národná kultúrna pamiatka v správe Považského múzea v Žiline, miesto konania Hradných hier Žofie Bosniakovej, organizovaných každoročne na počesť šľachtičnej

Portrét manželov Františka Veseléniho a Žofie Bosniakovej od akad. maliara Stana Lajdu, 1994

Zoznam bibliografických odkazov

APFEL, Viliam. *Tajomstvo stratených hrobov: príbehy, ktoré sa nedostali do učebníc dejepisu. Matúš Čák Trenčiansky, Katarína Bechyňová, Majster Pavol z Levoče, Alžbeta Bátoriová, Juraj Jánošík, Žofia Bošňáková, Móric Beňovský, Juliana Korponajová, Karol Jetting, Mária Séčiová, Vlad IV. Drakul.* 1. vyd. Bratislava: Vydavateľstvo Spolku slovenských spisovateľov, 1996. 89 s.: fotogr. ISBN 80-88735-51-3.

KOČIŠ, Jozef. *Žofia Bošňáková a Teplička nad Váhom.* 2. vyd. Žilina: Jozef BLAHA, 1996. 66 s. ISBN 80-966996-4-4.

ZRUBEC, Laco. *Žofia Bosniaková.* 1. vyd. Bratislava: Ikar, 2005. 197 s. ISBN 80-551-0975-3 (viaz.).

Žofia Bosniaková. *Žofia Bosniaková* [online] 2014. [cit. 2014-07-04]. Dostupné z: http://sk.wikipedia.org/wiki/%C5%BDofia_Bosniakov%C3%A1

Žofia, Bosniaková: legenda a kult. 1. vyd. Žilina: Považské múzeum, 2012. 31 s. ISBN 9788088877608 (brož.).

Fotografie: Jozef Feiler, archív Krajskej knižnice v Žiline

Vydala Krajská knižnica v Žiline v spolupráci s Městskou knihovnou Frýdek-Místek, 2014.

Publikácia vydaná v rámci projektu Potulky - toulky po stopách osobností a zaujímavostí našich regiónov, kód projektu SK/FMP/15/024.

Tento mikroprojekt je spolufinancovaný Európskou úniou z prostriedkov Fondu mikroprojektov spravovaného Trenčianskym samosprávnym krajom. „SPOLOČNE BEZ HRANÍC“

PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE
SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA
2007 2013

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

TRENČIANSKY SAMOSPRÁVNY K R A J

Fond mikroprojektov

„...po človekovi ostanú len dobré skutky, všetko ostatné odveje len neľútostný čas.“
životné krédo Žofie Bosniakovej (Kočiš, 1993, s. 15)

Žofia BOSNIAKOVÁ

(BOŠŇÁKOVÁ Žofia)
maď. Bosnyák Zsófia
uhorská šlachtičná a filantropka,
po smrti uctievaná ako svätica, aj keď k jej oficiálnej kanonizácii doposiaľ nedošlo

* 2. 6. 1609 Šurany
† 28. 4. 1644 Strečno

ŽILINSKÝ samosprávny kraj

Narodila sa v rodine uhorského šľachtica a významného protitureckého bojovníka Tomáša Bosniaka na Šurianskom hrade. Začiatkom roku 1626 sa ako 17-ročná vydala za barón Michala Serényiho, ktorý mal viaceré majetky na Morave, preto po svadbe Žofia odišla na jeho hrad Světlov v Bojkoviciach. Toto manželstvo trvalo veľmi krátko, pretože Michal Serényi 10. marca 1626 zomrel.

Jej druhým manželom bol neskorší palatín František Veseléni. Po svadbe sa jej novým domovom stala Teplička nad Váhom, kde sa jej v Teplickom kaštieli narodili dvaja synovia, Adam (1630) a Ladislav (1633).

Patrila medzi úzku vrstvu vzdelaných a ekonomicky aktívnych žien. Žila cnostným životom, zachovávala úctu k Bohu a k rodine. Bola obľúbená medzi poddaným ľudom. Neodmietla nijakú prosbu o pomoc. Starala sa o chudobných, chorých a trpiacich. Spolu so svojím manželom založili útulok pre chudobných a štedrým spôsobom sa starali o potreby farnosti a kostolov na panstve.

Po smrti jej otca v roku 1634 sa stal František Veseléni kapitánom fiľakovskej pevnosti, kde sa väčšinu času aj zdržiaval. Počas jeho neprítomnosti viedla strečnianske panstvo.

Žofia Bosniaková zomrela mladá, vo veku nedožitých 35 rokov, 28. 4. 1644 na Strečnianskom hrade, kde sa jej rodina uchýlila z dôvodu nepokojov v súvislosti s povstaním Juraja Rákociho I.

V roku 1698 našli v krypte na hrade Strečno jej telo neporušené a také zostalo aj po prevezení do Loretánskej kaplnky Farského kostola sv. Martina v Tepličke nad Váhom. Jej pozostatky v roku 2009 podpálil psychický narušený muž. V súčasnosti sú zhorené zostatky tela uložené v urne vo výklenku tejto kaplnky.

V apríli 2012 boli na Strečnianskom hrade opäť uložené jej umelecky reštaurované pozostatky. Jej vernú podobu vymodeloval tím pod vedením akademického maliara Stana Lajdu.

Pri príležitosti 400. výročia narodenia Žofie Bosniakovej Slovenská pošta vydala poštovú známku. Autorom výtvarných návrhov známky a pečiatky je akad. mal. Marián Čapka. Oceľorytinu známky vytvoril Martin Činovský.

V srdciach ľudí žije Žofia Bosniaková dodnes. Báseň o tejto výnimočnej žene napísal aj Pavol Országh Hviezdoslav.

Koncom 20. storočia Ján Chryzostom kardinál Korec vyzval na blahorečenie Žofie Bosniakovej. Proces blahorečenia však ešte nebol ukončený.

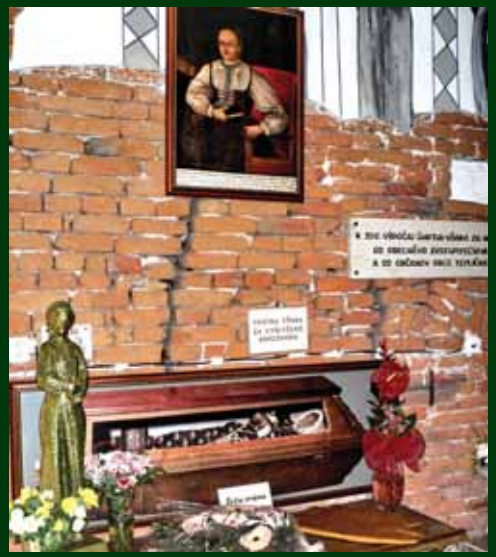

- **Fotografia neporušeného, prirodzene mumifikovaného tela Žofie Bosniakovej vystaveného v Loretánskej kaplnke Farského kostola sv. Martina v Tepličke nad Váhom pred rokom 2009**

- **Rekonštrukcia ostatkov Žofie Bosniakovej vyhotovená tímom pod vedením akad. maliara Stana Lajdu (na snímke), 2012**

- **Poštová známka vytvorená akad. maliarom Mariánom Čapkom pri príležitosti 400. výročia narodenia Žofie Bosniakovej, 2009**